

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ενεργειακός Σχεδιασμός Κρήτης
Αναπτυξιακές Προοπτικές
22-23 Απριλίου 2016, Ηράκλειο

Προς μια βιώσιμη αξιοποίηση των ΑΠΕ στην Κρήτη

Καθηγητής Θεοχάρης Τσούτσος
Υπεύθυνος εργαστηρίου Ανανεώσιμων και Βιώσιμων
Ενεργειακών Συστημάτων
Δντης ΜΠΣ «Περιβαλλοντική Μηχανική»

Ενεργειακά προβλήματα στην Κρήτη

- Μεγάλη ενεργειακή εξάρτηση από το πετρέλαιο
- Υψηλή εποχιακή ζήτηση (x2)
- **Υψηλό κόστος συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής**
- Αυστηροί περιβαλλοντικοί περιορισμοί και μεγάλες εποχιακές διακυμάνσεις ζήτησης φορτίου
- Σημαντικό πρόβλημα παροχής ηλεκτρικής ισχύος
- Μη ικανό φορτίο βάσης λόγω έλλειψης μεγάλων βιομηχανικών μονάδων
- **Τεράστιο (ανεκμετάλλευτο) δυναμικό ΑΠΕ και σημαντικά περιθώρια ΕΕ**
- **Ενεργειακή φτώχεια που εντείνεται**
- **Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών**

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

× **Επιτακτικός ο σεβασμός στο περιβάλλον λόγω:**

- + του μοναδικού φυσικού κάλλους
- + της αλληλεξάρτησης της τουριστικής ανάπτυξης - περιβάλλοντος
- + συμβολής στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Ελλάδας (συνθήκη Κιότο/Παρισιού κλπ.)
- + επιδίωξης «βιώσιμης» ενεργειακής ανάπτυξης

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

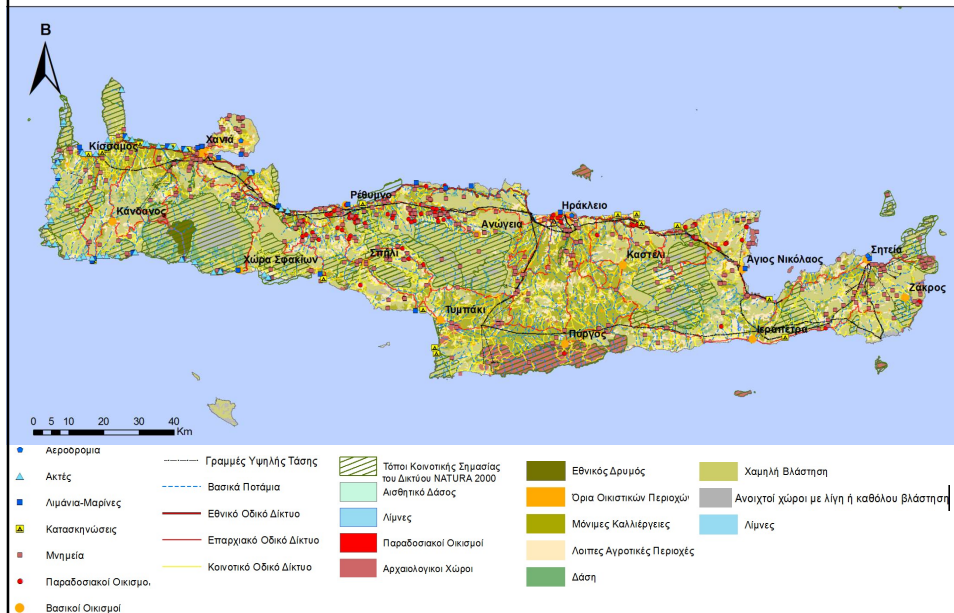
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

**Ενεργειακός Σχεδιασμός Κρήτης
Αναπτυξιακές Προοπτικές
22-23 Απριλίου 2016, Ηράκλειο**

Δυναμικό ΑΠΕ στην Κρήτη

ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

LEGALLY AVAILABLE WP SITING AREAS

Θέαση αιολικού πάρκου 32 MW από τον οικισμό

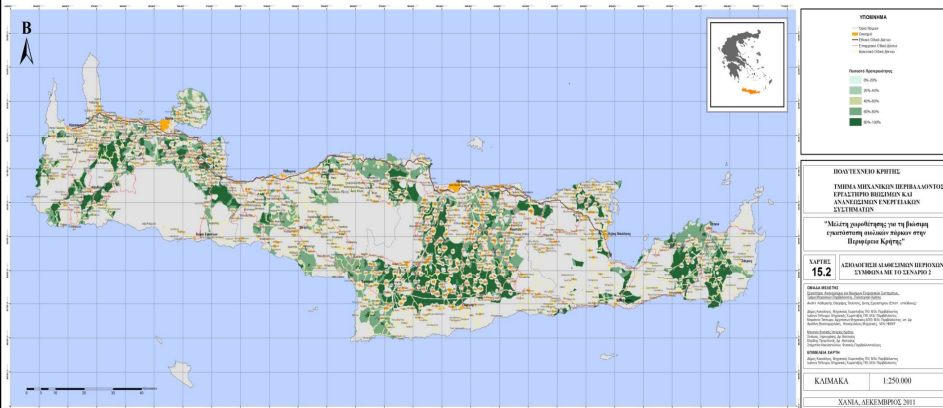
Αποτελείται από 16 ανεμογεννήτριες Vestas V80, πυλώνας 60m, διάμετρος ρότορα 80m.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Αξιοποιήσιμο αιολικό δυναμικό (εργ. ΑΒΕΣ, 2012)

Ερευνητές
Δ. ΚΟΚΟΛΟΓΟΣ, Ι. ΤΣΙΤΟΥΡΑ, Μ. ΤΣΙΤΟΥΡΑ,
Σ. ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ, Μ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Αξιοποίησιμο αιολικό δυναμικό (εργ. ΑΒΕΣ, 2012)

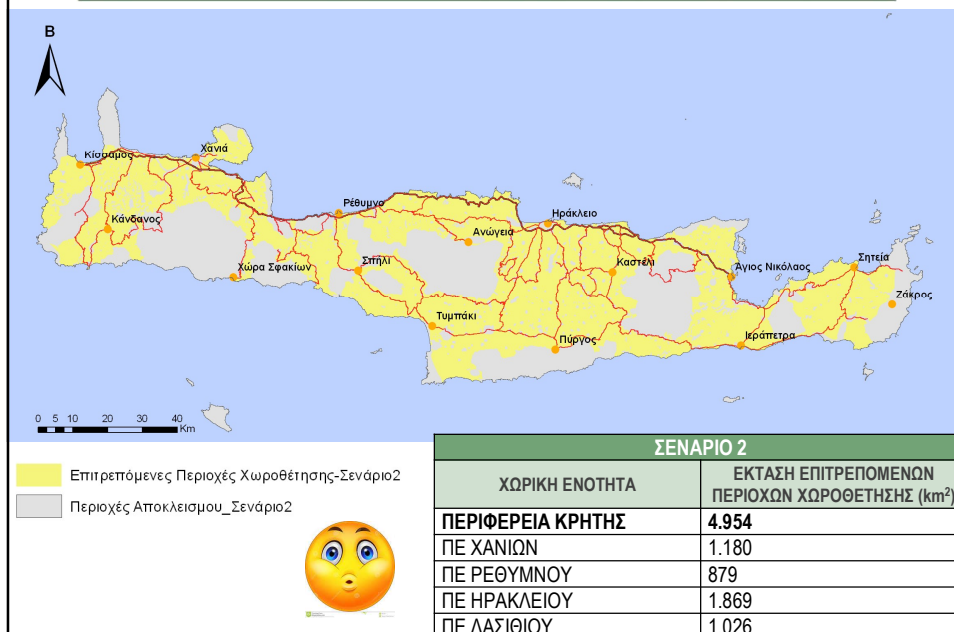
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΚΑΛΥΨΗ 4% (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	ΤΕΛΙΚΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΚΑΛΥΨΗ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	ΜΕΓΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΑΠΟ ΤΥΠΙΚΕΣ Α/Γ (MW)
ΠΕ ΧΑΝΙΩΝ	93.590	171.953	83.707	1.103
ΠΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	59.776	80.035	45.798	604
ΠΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	105.658	135592	84.529	1.114
ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	73.107	234.421	67.914	895
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	332.131	622.001	281.948	3.716

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΦΒ ΣΕΝΑΡΙΟΥ 2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	
ΣΕΝΑΡΙΟ 1	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ (km ²)
0%-20%	0
20%-40%	305
40%-60%	2672
60%-80%	4355
80%-100%	222
Σύνολο	7554
ΣΕΝΑΡΙΟ 2	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ (km ²)
0%-20%	0
20%-40%	9
40%-60%	1335
60%-80%	3338
80%-100%	272
Σύνολο	4954

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΤΕΓΕΣ

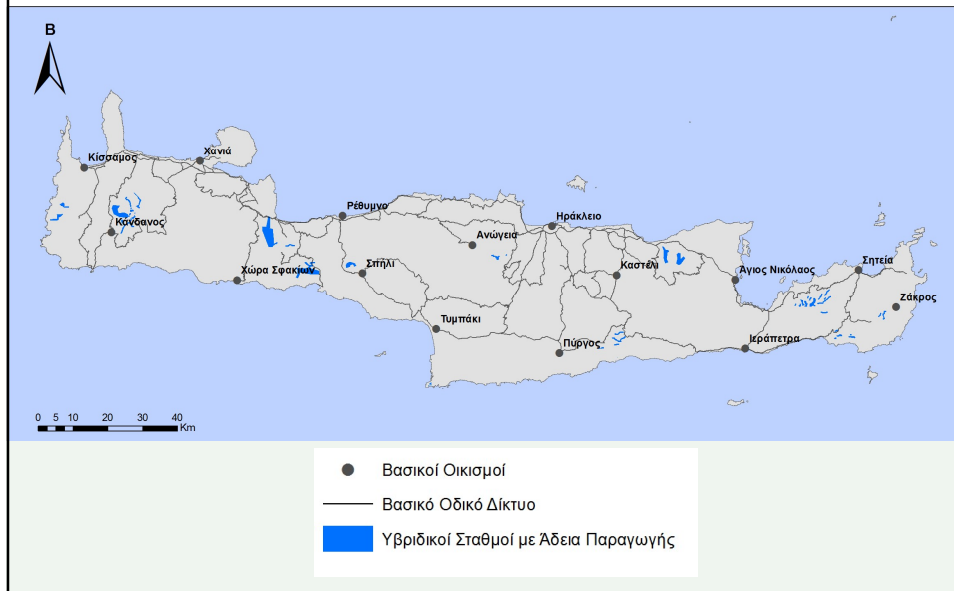
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (απογραφή του 2011)	ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ (km ²)	ΕΚΤΑΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ (km ²)	ΕΚΤΑΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ (km ²)	ΚΑΛΥΨΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ (km ²)	ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ (MW)
Πόλεις	363.167	47	7	3	37	22	1.111
Οικισμοί	259.897	273	19	0	254	152	7.609
ΣΥΝΟΛΟ	623.064	320	26	3	291	174	8.720

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (ΔΕΚ 2004)

Βιώσιμη χωροθέτηση υπεράκτιου αιολικού παρκου στην Κρήτη (εργ. ΑΒΕΣ, 2016)

Type of VESTAS V80-2.0 MW

Diameter	80 m
Area swept	5027m ²
Nominal revolutions	16,7 rpm
Number of blades	3
Tower height	80m

Wind turbine 's characteristics

Scenarios

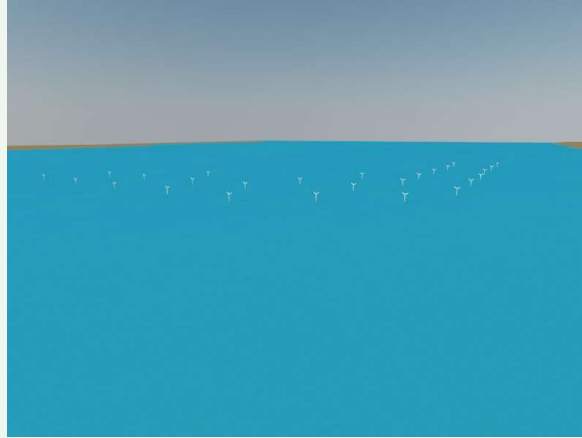
	Scenario	
	1 st option	4th option
Wind speed at 50m	6-7m/s	5-6m/s
Wind speed at 80m	6,5-7,6m/s	5,4-6,5m/s
Wind potential at 50m	300-400W/m ²	200-300W/m ²
Free surface	11,1km ²	21,8km ²
1 st scenario	86 turbines 172 MW	157 turbines 314 MW
2 nd scenario	26 turbines 52MW	26 turbines 52MW

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Βιώσιμη χωροθέτηση υπεράκτιου αιολικού παρκου στην Κρήτη(εργ. ΑΒΕΣ, 2016)

3D render of the 2nd Scenario and 1st option

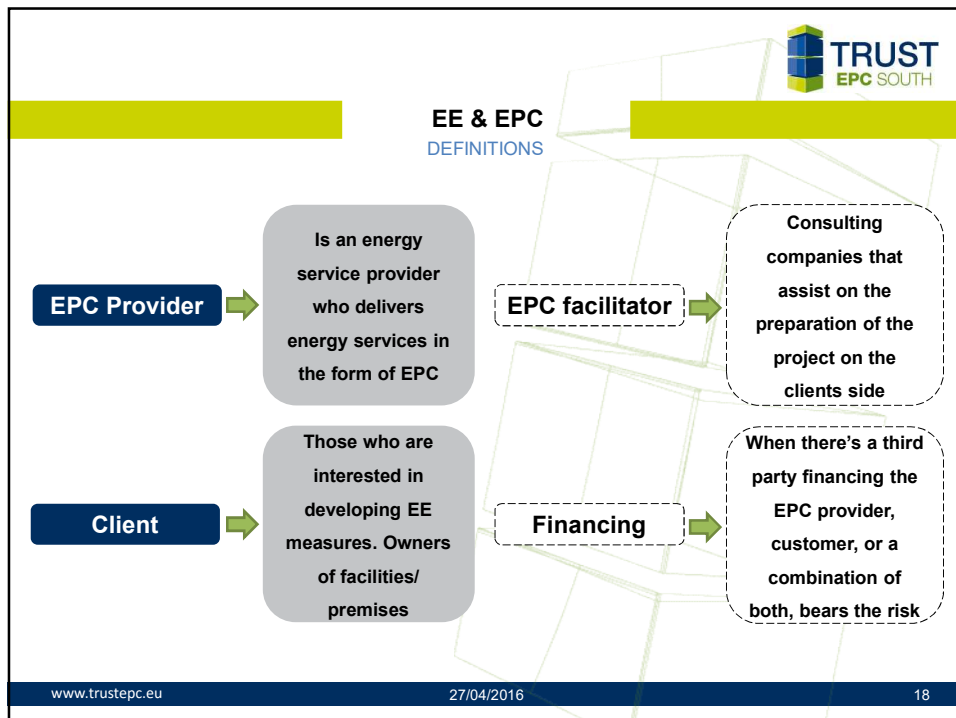
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Εναλλακτικά Σχήματα Χρηματοδότησης

ΣΤΟΧΟΣ

Προώθηση των επενδύσεων στην Εξοικονόμηση Ενέργειας και στις τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στον τριτογενή τομέα των Νότιων Ευρωπαϊκών χωρών.

Κύριες Δράσεις

1. Δημιουργία **εθνικής πλατφόρμας συζήτησης** και ανάπτυξη εθνικού οδικού χάρτη για την αντιμετώπιση εμποδίων και αναγνώριση βέλτιστων πρακτικών.
2. Ανάπτυξη των **λύσεων**:
  - **Ανάλυση του τριτογενούς τομέα** και εντοπισμός των επιμέρους τομέων με τις περισσότερες δυνατότητες για ενεργειακές επενδύσεις.
  - Εντοπισμός **κατάλληλων χρηματοδοτικών μηχανισμών** και λύσεων
  - Δημιουργία **πλασιού τυποποίησης επενδύσεων** και συγκριτικής αξιολόγησης για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στη χρηματοδοτική πλευρά.
3. Δοκιμή και ρύθμιση των λύσεων σε διάφορα **πιλοτικά έργα**
4. Υλοποίηση **δραστηριοτήτων ανάπτυξης δεξιοτήτων** σε εθνικό επίπεδο

This project is co-funded by
the European Union's Horizon 2020
research and innovation programme

REScoop Plus

- **Project reference: 696084**
H2020-EU.3.3.7. - Market uptake of energy innovation - building on Intelligent Energy Europe
- **From 2016-03-01 to 2019-02-28**

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

This project is co-funded by
the European Union's Horizon 2020
research and innovation programme

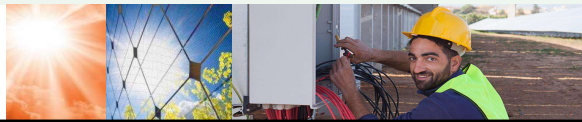
REScoop Plus- Σκοπός

- Να αναπτύξει εξοικονόμηση ενέργειας για τους Ευρωπαϊκούς συνεταιρισμούς ΑΠΕ (REScoops)
- Να προσδιοριστούν οι καλές πρακτικές πανευρωπαϊκά σε συνεργασία με επιτυχημένους προμηθευτικούς συνεταιρισμούς
- Να διαδώσει τα αποτελέσματα μέσω των μελών των συνεταιρισμών (REScoops) και των επίσημων φορέων.

7 εταιρείες είναι μέλη του REScoop.eu

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Βιωσιμότητα – αειφορία μεγάλων μονάδων ΑΠΕ

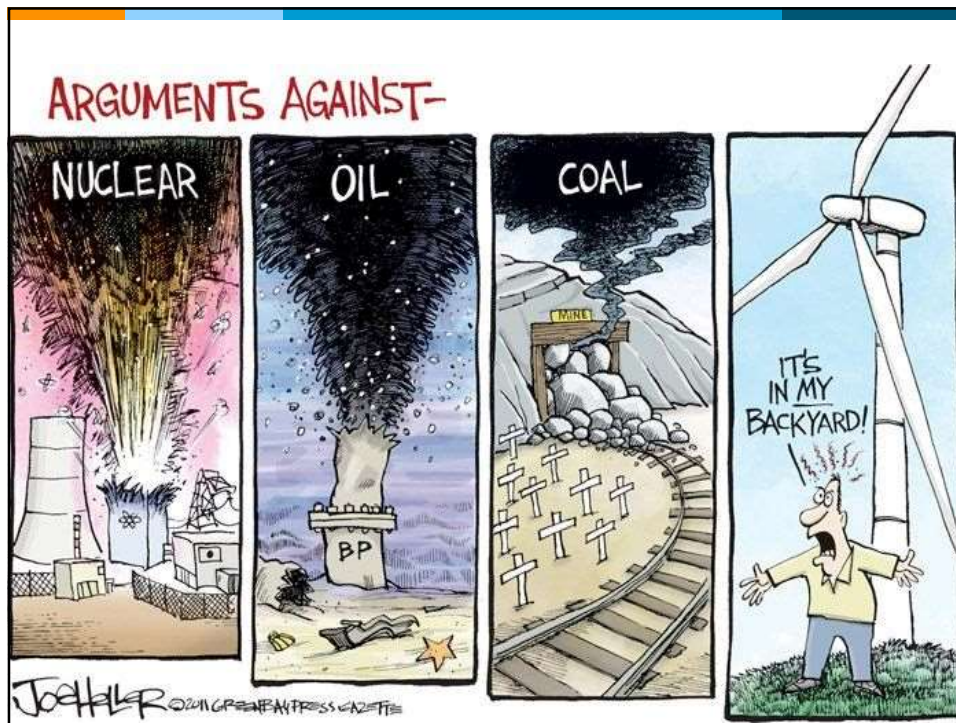
Κοινός παρανομαστής των περισσότερων από ζητήματα
που προκύπτουν:

Το ζήτημα της βιώσιμης χωροθέτησης

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Βιωσιμότητα- Αειφορία

- Κάλυψη ενεργειακών στόχων
- Οικονομικότητα
- Περιβάλλον
- Κοινωνία

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΜΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Συμφωνία για την Κλιματική Αλλαγή, 22/4/2016

- UN headquarters, New York
- 171 countries inked the deal

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Κρίσιμα ερωτήματα 1/2

- Αξίζει να αξιοποιηθεί η θαλάσσια χωροταξία με ΓΣΠ
- Αναγκαίο σύστημα παρακολούθησης **τήρησης των περιβαλλοντικών όρων**
- Κρήτη πράσινο νησί: ρεαλισμός ή ουτοπία;
- Ενσωμάτωση καινοτομίας πχ η Οδηγία 2014/94/ΕΕ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Κρίσιμα ερωτήματα 2/2

- **Ενέργεια για σπίτι/γειτονιά/πόλη/Κρήτη/χώρα/Ευρώπη – ΣΕ ΠΟΙΑ ΟΡΙΑ;**
- **Ποιό είναι το σημείο που κινητοποιεί θετικά την κοινωνία; Προστιθέμενη αξία για το νησί;**
- **Πως ανταποκρινόμαστε στις διεθνείς δεσμεύσεις που ήδη υπάρχουν και αφορούν **ΑΜΕΣΑ** το νησί; (Οδηγίες ΑΠΕ, Κτίρια, Εξοικονόμηση Ενέργειας, Covenant of Mayors)**
- **Σημαντικός ο ρόλος Εκπαίδευσης- Ενημέρωσης**

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**

www.resel.tuc.gr

